

آستانه تحمل تولیدکنندگان کودهای شیمیایی

الف) هر کارخانه به سرعت با ایجاد "کارگروهی" متشکل از متخصصین کود، حاصلخیزی خاک، گیاه پزشکان با تجربه و کشاورزان نمونه، خبره و موفق آن‌ها را در یک گروه جمع‌آوری و مسایل را ابتدا از فیلترهای کارشناسی بگذرانند و با هدف ایجاد تنوع کودی، مطالعات لازم برای آنالیز خاکهای زراعی به عمل آورده، راسا اقدام به تولید کودهای مورد نیاز هر منطقه و کشت و کار آن بنمایند. ب) صاحبان مزارع، باغات و کشت و صنعت‌های مکانیزه می‌توانند در این مسیر، بهترین مشاوران و یاوران معنوی و مادی شرکت‌های تولیدکننده کود باشند. ج) با تغییر ساختار، خود را با شرایط جدید منطبق کنند. زیرا طبق تبصره ۱۵ قانون بودجه توزیع کود نیز در اختیار بخش خصوصی خواهد بود. به همین جهت شرکت خدمات حمایتی نیز به بخش خصوصی واگذار می‌شود، با توجه به امکانات و ساز و کار شرکت خدمات حمایتی در سراسر کشور و چند دهه فعالیت و تجربه آن، شاید خرید سهام شرکت توسط تولیدکنندگان کود راهکار مناسبی باشد.

د) فرهنگ‌سازی برای درک شرایط موجود توسط زارع و باغدار و بسترسازی برای نزدیکی نظرات تولیدکننده و مصرف‌کننده کودهای شیمیایی صورت گیرد. برگزاری همایش‌های منطقه‌ای، جلسات همدلی با اتحادیه‌ها و تعاونی‌های کشاورزی در معرفی بیشتر و بهتر کودهای کامل و سوق دادن کشاورزان به خرید و مصرف کودهای کامل نیز می‌تواند در این زمینه موثر باشد.

ه) رسانه‌های تخصصی بخش کشاورزی و رابط بین تولیدکننده کود و خریداران آن، به سرعت وارد عمل شده و با انعکاس کارشناسانه موضوع، کشاورزان و فروشگاه‌های نهاده‌های کشاورزی و تعاونی‌ها را بیش از پیش به خرید کودهای کامل و ... از کارخانه‌ها راغب نمایند و امتیازات این کودها را برای کشاورزان تشریح کنند.

و) حال که چنین شوک خطرناکی به صدها کارخانه تولیدکننده کود وارد شده است، وزارت جهاد کشاورزی در یک اقدام جدی، با وزارت صنایع، وزارت بازرگانی و هر نهاد تصمیم‌ساز دیگری برای صدور مجوز تولید و واردات کود هماهنگی نماید تا:

- ۱- صدور هرگونه مجوز جدید بر مبنای اعلام نیاز کشور و پس از بررسی و تایید انجمن تولیدکنندگان کودهای شیمیایی صورت گیرد.
- ۲- تولیدکنندگان بدون فوت وقت در اولویت دریافت تسهیلات کم بهره خرید مواد اولیه و سرمایه در گردش قرار گیرند.
- ۳- تشخیص، بررسی و نسخه‌نویسی در مورد کودهای رایج و مهندسی‌ن عضو سازمان نظام مهندسی کشاورزی که مجوز و رتبه‌بندی مربوطه را دارند در سربرگ‌های مشخص و با مهر و امضاء مصرف‌کننده کودهای معین برای زراعت معین در مناطق موردنظر را تجویز نمایند تا سرمایه‌گذاران و اعتبار کارخانه سازنده هدر نرود.

در بهمن ماه سال گذشته ماهنامه "دام، کشت و صنعت" با احساس مسوولیت درباره سرنوشت بیش از ۳۰۰ شرکت کارخانه و واحد تولیدکننده انواع کودهای شیمیایی که علاوه بر غنی‌سازی خاک‌های زراعی کشور، تامین معاش حدود ۱۲ هزار خانوار را انجام می‌دهند، در مصاحبه‌ای تحلیلی موضوع را مورد بررسی قرار داده بود.

انجمن تولیدکنندگان کودهای شیمیایی در این مصاحبه با اشاره به سهم ۲/۵ میلیون تنی تولید کود که توسط شرکت‌ها و کارخانه‌ها صورت می‌پذیرد و نقش غیرقابل انکار آن در بخش کشاورزی هشدار داده بود که در صورت کنار کشیدن دولت از حمایت و عدم برگزاری مناقصه، کاهش میزان خرید دولت و عدم تامین مواد اولیه یا پیش پرداخت برای تهیه آن، شرکت‌ها در آستانه نابودی قرار گرفته و ۱۲ هزار شغل پایدار نیز از دست خواهد رفت، مهم‌تر از همه اینکه کشور مجبور به افزایش واردات این میزان کود خواهد شد.

بالاخره اما این اتفاق افتاد و پس از چند دهه پستان مادر حمایتی از دهان کودک گرفته شد. دولت نه تنها وعده‌های خود را عملی کرد، بلکه اقدام به تدارک واگذاری شرکت خدمات حمایتی کشاورزی به بخش خصوصی نمود تا تولیدکنندگان کودهای شیمیایی از یارانه‌ها و حمایت‌های دولتی و مناقصه‌ها و پیش خریدها و ... دل بکنند.

ماهنامه در ۶ ماه گذشته پیگیر این مساله مهم و سرنوشت‌آلوده کود بوده است و حال که خواسته‌های کارخانجات عملی نشده و البته چتر دولت از حمایت آنها کنار رفته است، باید با بررسی و جمع‌بندی سریع موضوع نه تنها از اضمحلال، نابودی یا انزوی منفی در جمع وسیع ۳۰۰ و اندی کارخانه و شرکت و فرمولاتور جلوگیری کرد، بلکه باید راههای برون رفت را جستجو نمود چرا که سال زراعی جدید در پیش است و بحران می‌تواند برای همه خطرناک باشد.

یادمان باشد شرکت‌های ذی‌ربط موافقت اصولی و پروانه تولید را از وزارت صنایع دریافت می‌کردند، مواد اولیه مورد نیاز را از پتروشیمی تامین می‌کردند، و البته با شرکت در مناقصه‌ها مواد اولیه را از خارج وارد یا به صورت کارمزدی برای شرکت خدمات حمایتی کار می‌کردند.

آزادسازی، خصوصی‌سازی، پذیرفتن WTO و ورود به آن، شرایط بازارهای جهانی در اولین قدم رقابت و شرایط عرضه و تقاضا را حاکم می‌کند و مسلماً در این مسیر، آنهایی ماندگار خواهند شد که به صورت صنعت اداره شده باشند نه واحدهای فرموله‌کننده صرف.

کارشناسان ماهنامه با درک شرایط و معضلات صدها واحد تولید کود و از طرفی نیاز کشور به این ماده حیاتی، معتقدند با سیاست انقباضی دولت و اعلام قطعی و غیرقابل برگشت قطع یارانه‌ها: